

bindelse mellem Aarhus og Silkeborg ved Hjælp af en Jernbane ikke var ligesaa naturlig som Vandveien. Jeg finder i det Mindste ikke noget Unaturligt, men tværtimod noget meget Naturligt i at den kom istand. At Silkeborg ikke kan blive nogen Handelsby, kan jeg ikke ret forstaae; ganske vist er det, at den ikke kan blive en Søby, det vil sige en By, der driver direkte Søfart. Silkeborg ligger ikke ved nogen Havn, men den ligger paa en Plads i det Indre af Jylland, som har stor Betydning og vist vil faae mere og mere Betydning. Jeg talte før om Hidskerred; jeg nævnte, at der der findes Grundlag for en særdeles god Kultur, for en Kultur, der kan blive ligesaa god, som den for Tiden er i de østligere Egne, og den er allerede i mange Henseender bedre end mange heelt østerpaa. Jeg troer, at den høitærede Minister, som i denne Sommer har bereist endeel af Jylland, og tillige er kommen gennem Hidskerred, maa have fundet der gode Græsmarker og Kornmarker baade af Hvede og Byg og Rug og Raps, kort sagt af Alt. Jeg veed ikke, hvorfor en By, naar der findes et saadant Opland til den, ikke kan blive til en Handelsby af nogen større Betydning, ligesaa godt som andre Byer, der findes trindt omkring i Landet.

Ingerslev: Jeg skal ingensunde benegte, at Silkeborgs Handel kan fremmes ved en Jernbane til Aarhus; jeg skal heller ikke benegte, at den Handel, som Silkeborg nu fører paa Randers, ved en Jernbane vil blive ført til Aarhus, men hvad jeg har tilladt mig at drage i Tvivl, er, at de Fordele, som vilde følge af en saadan Forbindelse, vilde være af det Omfang, at de kunde bære de Omkostninger, som Anlægget af en saadan Bane vilde medføre. Det er kun det, som jeg drager i Tvivl.

Jacobæus: Jeg maa dertil bemærke, at saavidt jeg veed, var det ikke en Supposition, da Jernbanenettet i Jylland blev vedtaget, at disse Baner skulde forrente sig. Jeg troer ikke, at man gik ud fra, at de skulde forrente sig saa godt som muligt, men Hovedtanken var at fremme Landets Udvikling i det Hele, den hele

Jysklands. Grad Banen angaaer fra Aarhus til Silkeborg, er det jo vist nok, at den gaaer igjennem Jyllands deels bedste, deels meget gode Egne, og at den ved sit Endepunkt ved Gudenaen vil møde en saadan Lokalitet, at den fra de Egne, der ligge mod Vest, maa vente en betydelig Trafik. Jeg har nævnt afstillede Produkter og Forhold der, jeg maa endnu nævne den ikke ringe Vandkraft, som ligger ubenyttet hen i disse Egne, og de betydelig store Tørvemoser, der ikke alene have og endnu mere ville faae en stor Værdi ved det Brændselmateriale, de indeholde, men ogsaa have Værdi derved, at disse Tørv i mange andre, i kemist Henseende og til fabrikmæssige Diemed faae større og større Indflydelse, og overalt ville gjøre deres Nytte i saa Henseende mere og mere gjældende.

Ingerslev: Maa jeg endnu blot tilføie, at jeg ikke forlanger, at Jernbanen skal kunne forrente sig; men at den idetmindste skal kunne bære sine Driftsomkostninger, og det er det, jeg tillader mig at drage i Tvivl, at en Sidebane fra Aarhus til Silkeborg vil kunne.

Jacobæus: Jeg maae tillade mig at bemærke, at efter hvad jeg kjender til den projekterede Bane til Silkeborg, skulde den bygges af noget simplere eller lettere, mindre bekosteligt Materiale, og jeg seer ikke, at der skulde være Grund til at frygte for, at den mindre skulde kunne forrente sig. Jeg troer, at den vil kunne svare bedre Rente end de andre Dele af den jydste Bane.

Brockdorff: Naar det her er blevet fremhævet som et væsentligt Moment, der skulde bevise, at Silkeborg kunde blive en betydelig Handelsby, at den skulde faae meget Opland vesterfra, vil jeg tillade mig at drage dette i Tvivl. For mig staaer Sagen saaledes: For Diebliffet har Silkeborg endeel Handel fra det vestlige Terrain, nemlig fra Hammerum Herred; men saasnart den projekterede Tørvbane, der nu er under Bygning, bliver færdig og ikke alene bliver ført til Struer, men ogsaa til Halsleben, hvorfra der gaaer en meget god Vej igjennem Hammerum Herred, der støder